

Uchwała Nr V/166/2020
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 2 października 2020 roku

w sprawie opinii dotyczącej informacji z przebiegu wykonania budżetu
Gminy Żychlin za I półrocze 2020 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4 w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki	- przewodniczący
2. Anna Adamczewska	- członek
3. Krzysztof Kozik	- członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie z uwagami informację z przebiegu wykonania budżetu Gminy Żychlin
za I półrocze 2020 roku.

Uzasadnienie

Skład Orzekający rozpatrzył przedłożoną przez Burmistrza Gminy Żychlin informację o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2020 roku biorąc pod uwagę następujące dokumenty:

- przedłożoną przez Burmistrza Gminy Żychlin informację z przebiegu wykonania budżetu Gminy Żychlin za I półrocze 2020 roku wraz z informacją uzupełniającą z dnia 11 września 2020 roku,
- uchwałę Rady Miejskiej w Żychlinie w sprawie uchwalenia budżetu na 2020 rok wraz z uchwałami i zarządzeniami dokonującymi zmian budżetu i budżecie podejmowanymi w I półroczu, które zostały przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- sprawozdania sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773),

- informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, o której mowa w art. 266 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późniejszymi zmianami).

Odnotować należy, że tutejszej Izbie przedłożono także informacje o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że informacje Żychlińskiego Domu Kultury i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. M. Kownackiej w Żychlinie nie zawierają odniesienia do stanu ewentualnych należności i zobowiązań niewymagalnych, o czym mowa w art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku analizy powyższych materiałów sprawozdawczych oraz dokumentów pozostających w rejestrach Izby, Skład Orzekający ustalił, że przedłożone sprawozdania statystyczne i informacja opisowa nie budzą, co do zasady, zastrzeżeń z formalnego punktu widzenia. Zakres i forma informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze odpowiada, co do zasady, szczegółowości ustalonej w uchwale przez organ stanowiący.

Jak wynika z przedłożonych dokumentów dochody ogółem Gminy Żychlin na koniec analizowanego okresu sprawozdawczego zostały wykonane w wysokości 25.523.374,67 zł, tj. na poziomie 48,20% przyjętego planu. W zakresie dochodów bieżących założony plan zrealizowano w 50,42%. Dochody majątkowe planowane na kwotę 2.950.036,73 zł wykonane zostały jedynie w wysokości 311.665,43 zł, tj. na poziomie 10,56%. Na powyższe wpływ miało niskie wykonanie dochodów majątkowych przeznaczonych na realizację inwestycji współfinansowanych środkami z budżetu Unii Europejskiej, które zaplanowano w wysokości 2.083.226,73 zł, a wykonano na kwotę 183.846,99 zł, realizując plan w 8,83%. Ponadto dochody majątkowe z tytułu sprzedaży majątku zostały wykonane jedynie na poziomie 1,00%, tj. na kwotę 7.500,00 zł, przy planie w wysokości 750.000,00 zł. Wydatki ogółem budżetu zrealizowano w wysokości 23.611.004,56 zł, tj. na poziomie 43,94% planu. Wydatki bieżące budżetu wykonano w 46,43% planu, natomiast wydatki majątkowe zrealizowano jedynie na poziomie 9,17% (na planowaną wielkość 3.588.602,47 zł wykonano 329.000,00 zł). W zaplanowanej kwocie wydatków majątkowych mieści się zadanie pn.: „Ochrona powietrza w Gminie Żychlin poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej” z planem wydatków w wysokości 2.279.602,47 zł (wykonanie na koniec I półrocza wyniosło 0,00 zł), które współfinansowane będzie środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że w II półroczu 2020 roku konieczne będzie bieżące monitorowanie realizacji inwestycji zaplanowanych w budżecie na 2020 rok, w tym w szczególności inwestycji współfinansowanej środkami z budżetu Unii Europejskiej, w celu wykonania zaplanowanych zadań inwestycyjnych zgodnie z przyjętymi harmonogramami oraz realizacji dochodów pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Z danych zawartych w sprawozdaniu Rb-NDS (*o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2020 roku*) wynika, że w I półroczu bieżącego roku wykonano nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (*nadwyżkę operacyjną*) w kwocie 1.929.704,68 zł, co pozwala przewidywać, że w wykonaniu budżetu za rok budżetowy dotrzymane będą wymogi określone w art. 242

ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Z wyżej wskazanego sprawozdania wynika również, że w analizowanym okresie sprawozdawczym Gmina Żychlin nie planowała i nie zaciągnęła przychodów zwrotnych. Na koniec I półrocza 2020 roku rozchody budżetu wykonano w 51,60% planu rocznego, na kwotę 491.651,00 zł.

Zadłużenie Gminy Żychlin wykazane w sprawozdaniu statystycznym Rb-Z (*kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, wg stanu na koniec II kwartału 2020 roku*), wyniosło 11.642.470,00 zł (poz. E2: *kredyty i pożyczki*), co stanowi 21,98% planowanych dochodów Gminy. Skład Orzekający zwraca uwagę, że w świetle danych wykazanych w tymże sprawozdaniu (poz. E4: *wymagalne zobowiązania*) na koniec analizowanego okresu sprawozdawczego w Gminie wystąpiły zobowiązania wymagalne w wysokości 20.000,00 zł. W wyjaśnieniach do sprawozdania Rb-Z wskazano, że kwota zobowiązań wymagalnych dotyczy nieprzekazania w ustawowym terminie 75% odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W związku z powyższym Skład Orzekający przypomina o obowiązku dokonywania wydatków zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, tj. w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Z danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-30S (*z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za okres sprawozdawczy do dnia 30 czerwca 2020 roku*) wynika, że Samorządowy Zakład Budżetowy w Żychlinie na koniec I półrocza bieżącego roku posiadał ujemny stan środków obrotowych netto w wysokości: (-) 761.890,83 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że powyższe narusza zasadę określoną w art. 15 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych. Występowanie ujemnego stanu środków obrotowych (w którym suma należności i innych aktywów obrotowych jest niższa od sumy powstałych zobowiązań) świadczy o odstępstwie od tej zasady. W ocenie Składu Orzekającego sytuacja finansowa zakładu wymaga stałego monitorowania. Zasadnym jest także przeprowadzenie przez organy Gminy stosownej analizy, której celem byłoby ustalenie przyczyn takiego stanu rzeczy oraz ewentualnego podjęcia przewidzianych prawem środków zaradczych.

Stosownie do wymogów wynikających z art. 266 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, organ wykonawczy przedłożył tutejszej Izbie informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy. Przedłożona informacja odpowiada szczegółowości wynikającej z podjętej uchwały organu stanowiącego.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Żychlin obowiązującej na koniec I półrocza bieżącego roku przyjęto założenie, że w 2020 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie przychodami z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz spłatą pożyczki udzielonej z budżetu Gminy. W latach 2021-2025 Gmina planuje, że spłata długu nastąpi z nadwyżek dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżek budżetowych*), które de facto powstaną z nadwyżek operacyjnych budżetów, tj. dodatniej różnicy między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi oraz spłat pożyczki udzielonej z budżetu Gminy. Począwszy od 2026 roku

prognozuje się, że spłata długu będzie finansowana nadwyżkami budżetowymi. Nadto w wieloletniej prognozie finansowej założono, że spłata długu wynikającego z umowy zaliczanej do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego zostanie sfinansowana wydatkami majątkowymi. Zobowiązanie z tego tytułu Gmina będzie spłacać do 2024 roku. Kwoty wydatków majątkowych dotyczące umowy uwzględnione zostały w załączniku nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej, jako przedsięwzięcie o charakterze majątkowym (poz.: 1.3.2.1).

Z danych ujętych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy przyjętej na koniec analizowanego okresu sprawozdawczego wynika, że w latach 2020-2036, obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku.

Skład Orzekający wskazuje, że w trakcie obowiązującego stanu epidemii służby finansowe Gminy powinny na bieżąco analizować sytuację finansową jednostki, w tym zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, w szczególności w aspekcie wykonywanych i prognozowanych, jeszcze przed stanem zagrożenia epidemicznego i stanem epidemii, wielkości wpływających na ustalenie w kolejnych latach relacji określonej w art. 242 i w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Opinia wyrażona w sentencji niniejszej uchwały oparta jest wyłącznie na wynikach analizy przedłożonych przez Burmistrza Gminy Żychlin dokumentów i dotyczy jedynie formalno-prawnych aspektów przebiegu wykonywania budżetu. Nie może być zatem uważana za równoznaczną z wszechstronną oceną prawidłowości przebiegu wykonania budżetu w I półroczu 2020 roku.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Tomasz Karwicki